

**UDZIELANIE SAKRAMENTÓW CHOREMU
W BLISKIM NIEBEZPIECZEŃSTWIE ŚMIERCI
POŁĄCZONY OBRZĘD POKUTY, NAMASZCZENIA I WIATYKU**

157. Kapłan powinien delikatnie zapytać, czy chory chce się spowiadać. W takim wypadku powinien wysłuchać spowiedzi chorego, w miarę możliwości jeszcze przed udzieleniem namaszczenia i Wiatyku. Jeżeli sakramentalna spowiedź chorego ma się odbyć podczas obrzędów, kapłan powinien jej wysłuchać na początku przed obrzędem namaszczenia. Jeżeli w czasie obrzędów nie ma spowiedzi, dobrze jest w odpowiedniej chwili odprawić akt pokuty.

158. W grożącym niebezpieczeństwie śmierci chory niezwłocznie powinien otrzymać jedno namaszczenie, a następnie należy podać mu Wiatyk. W bliskim niebezpieczeństwie śmierci, zgodnie z nr. 30, natychmiast trzeba podać Wiatyk, aby chory w czasie swojego przejścia z tego życia do wieczności został pokrzepiony Ciałem Chrystusa i utwierdzony zadatkim zmartwychwstania. Wierni bowiem w niebezpieczeństwie śmierci mają obowiązek przyjęcia Komunii św.

159. W miarę możliwości nie należy łączyć obrzędów bierzmowania w niebezpieczeństwie śmierci i namaszczenia chorych, ponieważ w obu sakramentach znakiem jest namaszczenie, co mogłoby się stać powodem zamieszania. Jeżeli jednak zachodzi konieczność, należy udzielić bierzmowania bezpośrednio przed błogosławieństwem oleju chorych. Opuszcza się wówczas włożenie rąk, które należy do obrzędu namaszczenia.

OBRZĘDY WSTĘPNE

160. Kapłan ubrany w szaty liturgiczne podchodzi do chorego i pozdrawia go oraz tych, którzy go otaczają. Może użyć podanych niżej formuł albo formuł pozdrowienia używanych we Mszy św.

K. Pokój temu domowi i wszystkim jego mieszkańcom.
W. *I z duchem twoim.*

Albo:

K. Pokój Pański niech będzie z wami (z tobą).
W. *I z duchem twoim.*

161. Następnie kapłan składa Najświętszy Sakrament na stole i aduruje Go razem z obecnymi w ciszy albo odmawiając odpowiednią modlitwę, np.:

O święta Uczto,
na której przyjmujemy Chrystusa,
odnawiamy pamięć Jego męki,
duszę napełniamy łaską
i otrzymujemy zadatek przyszłej chwały.

Albo:

Wielbię Ciebie w każdym momencie,
o żywy Chlebie nasz, w tym Sakramencie.

Można zaśpiewać zwrotkę pieśni eucharystycznej.

POKROPIENIE

Następnie, zależnie od okoliczności, kapłan kropi chorego i pokój święconą wodą wypowiadając następujące słowa:

Niech ta woda przypomni nam przyjęty chrzest i naszą przynależność do Chrystusa, który nas odkupił przez swoją mękę i zmartwychwstanie.

163. Jeżeli trzeba, kapłan w braterskiej rozmowie przygotowuje chorego do przyjęcia Sakramentów. Może przytoczyć tekst Ewangelii, przez który zachęci chorego do pokuty i miłości Boga. Potem zwraca się do obecnych z następującym pouczeniem lub wygłasza inne bardziej dostosowane do potrzeb chorego:

Drodzy bracia i siostry, Pan Jezus zawsze jest z nami i przez swoje sakramenty odnawia w nas stale życie łaski. Za pośrednictwem kapłanów Chrystus odpuszcza grzechy skruszonym grzesznikom, pokrzepia chorych świętym namaszczeniem i przez święty Wiatyk podtrzymuje nadzieję życia wiecznego w tych, którzy oczekują spotkania z Chrystusem.

Nasz brat prosił (Nasza siostra prosiła) o udzielenie mu (jej) tych trzech sakramentów. Zjednoczeni w miłości wspierajmy go (ją), biorąc udział we wspólnych modlitwach.

POKUTA

164. Jeżeli trzeba, kapłan słucha sakramentalnej spowiedzi chorego. W wypadku konieczności może to być spowiedź ogólna.

165. Jeśli w czasie obrzędu nie ma sakramentalnej spowiedzi chorego albo również inni mają przyjąć Komunię św., kapłan wzywa chorego i obecnych do wzbudzenia żalu za grzechy:

Uznajmy, że jesteśmy grzeszni, abyśmy mogli godnie uczestniczyć w świętych obrzędach.

Następuje krótkie milczenie. Wszyscy razem odmawiają spowiedź powszechną:

Spowiadam się Bogu wszechmogącemu i wam, bracia (i siostry), że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem:

i uderzając się w piersi mówią:

moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina.

Przeto błagam Najświętszą Maryję, zawsze Dziewicę, wszystkich Aniołów i Świętych, i was, bracia (i siostry), o modlitwę za mnie do Pana, Boga naszego.

Albo:

K. Zmiłuj się nad nami, Panie.

W. *Bo zgrzeszyliśmy przeciw Tobie.*

K. Okaż nam, Panie, miłosierdzie swoje.

W. *I daj nam swoje zbawienie.*

Albo:

Kapłan lub ktoś z obecnych wypowiada następujące lub podobne wezwania:

K. Panie, który przez tajemnicę swojej śmierci i zmartwychwstania dokonałeś naszego zbawienia, zmiłuj się nad nami.

W. *Zmiłuj się nad nami.*

K. Chryste, który przez nasze cierpienia odnawiasz cudowne dzieła swojej męki, zmiłuj się nad nami.

W. *Zmiłuj się nad nami.*

K. Panie, który przez przyjęcie Twojego Ciała czynisz nas uczestnikami swojej ofiary paschalnej, zmiłuj się nad nami.

W. *Zmiłuj się nad nami.*

K. Niech się zmiłuje nad nami Bóg wszechmogący i odpuściwszy nam grzechy, doprowadzi nas do życia wiecznego.

W. *Amen.*

ODPUST ZUPEŁNY

167. Po sakramentalnym rozgrzeszeniu lub po akcie pokuty kapłan może udzielić choremu odpustu zupełnego na godzinę śmierci. Udzielenie odpustu należy poprzedzić krótkim wyjaśnieniem.

Władzą otrzymaną od Stolicy Apostolskiej udzielam ci odpustu zupełnego i przebaczenia wszystkich twoich grzechów, w imię Ojca i Syna, + i Ducha Świętego.

W. **Amen.**

Albo:

Przez najświętsze tajemnice naszego odkupienia niech Bóg wszechmogący przebaczy ci wszystkie kary w teraźniejszym i przyszłym życiu, niech ci otworzy bramy niebios i doprowadzi cię do radości wiecznej.

W. **Amen.**

ODNOWIENIE CHRZCIELNEGO WYZNANIA WIARY

168. Jeżeli stan chorego na to pozwala, powinien on odnowić chrzcielne wyznanie wiary. Kapłan powinien je poprzedzić krótkim wprowadzeniem, np.

Bracie (Siostro), w ważnych chwilach naszego życia odnawiamy wiarę, która nas łączy z Bogiem od naszego chrztu. Aby wyznać wiarę, odpowiadaj na moje pytania.

Czy wierzysz w Boga Ojca wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi?

Chory: Wierzę.

Czy wierzysz w Jezusa Chrystusa, Jego Syna, Pana naszego, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca?

Chory: Wierzę.

Czy wierzysz w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, Świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne?

Chory: Wierzę.

LITANIA ZA CHOREGO

169. Jeżeli stan chorego na to pozwala, odmawia się krótką litanie. Na wezwania odpowiada chory w miarę swoich sił oraz obecni. Można się posłużyć podanymi wezwaniami lub podobnymi, aby lepiej wyrazić modlitwę chorego i obecnych.

Módlmy się za naszego brata N., którego (naszą siostrę N, którą) Bóg chce teraz umocnić swoimi sakramentami, i powtarzajmy: *Wysłuchaj nas, Panie.*

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Błagajmy Boga, aby wejrzał na niego (nią) i rozpoznał w nim (niej) oblicze swojego cierpiącego Syna.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Błagajmy Boga, aby go (ją) umocnił i zachował w swojej miłości.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

Błagajmy Boga, aby udzielił mu (jej) swojej mocy i pokoju.

W. Wysłuchaj nas, Panie.

BIERZMOWANIE

170. Jeżeli w czasie połączonych obrzędów trzeba udzielić sakramentu bierzmowania, kapłan postąpi, jak wskazano w numerze 159. Następnie opuściwszy nałożenie rąk, o którym jest mowa w numerze 171, dokonuje w razie potrzeby poświęcenia oleju i udziela namaszczenia, jak opisano w numerach 174-175.

NAMASZCZENIE CHOREGO

WŁOŻENIE RĄK

171. Kapłan w milczeniu kładzie ręce na głowie chorego.

POŚWIĘCENIE OLEJU

172. Następnie kapłan przystępuje do poświęcenia oleju, jeżeli zgodnie z numerem 21 trzeba go poświęcić:

Pobłogosław, + Panie, ten olej
i chorego, który nim będzie namaszczony.

MODLITWA DZIĘKCZYNNA NAD OLEJEM

173. Jeżeli olej jest poświęcony, kapłan może odmówić modlitwę dziękczynną nad olejem:

Błogosławiony jesteś Boże, Ojczy wszechmogący, za to, że dla nas, ludzi, i dla naszego zbawienia posłałeś na świat swojego Syna.

W. Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

Błogosławiony jesteś, Boże, Synu Jednorodzony, za to, że stałeś się człowiekiem, aby leczyć nasze choroby.

W. Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

Błogosławiony jesteś, Boże, Duchu Święty Pocieszycielu, za to, że nasze słabe ciała umacniasz nieustannie swoją mocą.

W. Błogosławiony jesteś, Boże, teraz i na wieki.

Boże, niech Twój sługa, który (Twoja służebnica, która) z wiarą przyjmuje namaszczenie świętym olejem, otrzyma ulgę w cierpieniach i umocnienie w słabościach. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

ŚWIĘTE NAMASZCZENIE

174. Kapłan bierze naczynie z olejem świętym i namaszcza czoło i ręce chorego, mówiąc jeden raz:

Przez to święte namaszczenie niech Pan w swoim nieskończonym miłosierdziu wspomóż cię łaską Ducha Świętego.

W. Amen.

Pan, który odpuszcza ci grzechy, niech cię wybawi i łaskawie podźwignie.

W. Amen.

MODLITWA PO NAMASZCZENIU

175. Kapłan może odmówić następującą modlitwę:

Módlmy się.

Boże miłosierny, Pocieszycielu strapiionych, wejrzyj łaskawie na swojego sługę N, który (swoją służebnicę N, która) Tobie ufa. Niech łaska namaszczenia przyniesie mu (jej) ulgę w ciężkim strapieniu, a Ciało i Krew Twojego Syna niech będą dla niego (iej) pokarmem na drogę, która wiedzie do prawdziwego życia. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

MODLITWA PAŃSKA

176. Kapłan wprowadza do Modlitwy Pańskiej tymi lub podobnymi słowami:

Módlmy się wspólnie do Boga, jak nas nauczył nasz Zbawiciel, Jezus Chrystus.

Wszyscy razem mówią:

Ojcze nasz.

WIATYK

Kapłan ukazuje Najświętszy Sakrament i mówi:

Oto Baranek Boży, który gładzi grzechy świata. Błogosławieni, którzy zostali wezwani na Jego ucztę.

Chory, jeśli może, i inni mający przyjąć Komunie św. mówią:

Panie, nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie, ale powiedz tylko słowo, a będzie uzdrowiona dusza moja.

178. Kapłan podchodzi do chorego i ukazując mu Najświętszy Sakrament mówi:

Ciało Chrystusa (lub: Krew Chrystus). Chory: **Amen.**

Natychmiast kapłan dodaje:

Niech Chrystus cię strzeże i zaprowadzi do życia wiecznego.

Chory: **Amen.**

Obecni, którzy pragną przyjąć Komunię św., przyjmują Najświętszy Sakrament w zwykły sposób.

179. Po rozdeleniu Komunii św. kapłan dokonuje puryfikacji. Stosownie do okoliczności można przez chwilę zachować święte milczenie.

OBRZĘDY KOŃCOWE

180. Kapłan odmawia końcową modlitwę.

Módlmy się.

Boże, Twój Syn jest dla nas drogą, prawdą i życiem, wejrzyj litościwie na swojego sługę N- , który (swoją służebnicę N., która) ufa Twoim obietnicom, i spraw, aby pokrzepiony (a) Ciałem i Krwią Twojego Syna, w pokoju przeszedł (przeszła) do Twojego królestwa. Przez Chrystusa, Pana naszego. **Amen.**

Albo:

Boże, Ty dla swoich wiernych jesteś wiecznym zbawieniem, spraw, aby Twój sługa N. pokrzepiony (Twoja służebnica N. pokrzepiona} Ciałem i Krwią Twojego Syna, przeszedł (przeszła) bezpiecznie do królestwa światłości i życia. Przez Chrystusa, Pana naszego. **Amen.**

BŁOGOSŁAWIENSTWO

181. Kapłan błogosławi chorego i obecnych:

Niech was błogosławi Bóg wszechmogący, Ojciec i Syn, + i Duch Święty.
W. **Amen.**

Jeżeli pozostał jeszcze Najświętszy Sakrament, kapłan może pobłogosławić Nim chorego, czyniąc znak krzyża.

Na końcu kapłan i obecni mogą przekazać choremu znak pokoju.